

عکس: ایرنا

برخی از کشاورزان منطقه مسیر جریان کانال انتقال آب زاب به دریاچه ارومیه را به سمت زمین هایشان تغییر دادند

آب دزدی از حقایق دریاچه

به کار شده و با استقرار موتور

پمپ‌های ۶ اینچی، بخشی از آبی که قرار بود حقایق دریاچه ارومیه را تأمین کند برداشت کردند! پروژه انتقال آب زاب قرار است بخشی از حقایق دریاچه ارومیه را که توسط کشاورزان مصرف می‌شود، جبران کند اما کشاورزان منطقه برای مصرف این سهم هم برنامه‌ریزی کردند.

مدیرکل حفاظت محیط زیست

آذربایجان غربی با تأیید انتقال غیرمجاز آب اطراف کانال توسط کشاورزان به «ایران» می‌گوید: شامگاه دوشنبه تا ساعت ۲ نیمه شب در منطقه حضور داشته و ۲ موتور پمپ در کنار کانال انتقال آب رودخانه زاب کشف و شناسایی کردیم. هم‌اکنون نیز تمام موتور پمپ‌ها به دستور مقام قضایی ضبط شده و هیچ انتقال غیرمجاز آبی در منطقه صورت نمی‌گیرد.

طرح انتقال آب زاب به دریاچه ارومیه پیوست زیست محیطی نداشت. کارشناسان از همان ابتدا اعلام کردند که دریاچه ارومیه قربانی سدسازی، انتقال آب و گسترش زمین‌های کشاورزی است. آنها یادآور شدند که احیای دریاچه ارومیه با همان زخمی که باعث خشک‌کیدی آن شده بود؛ یعنی سازه‌سازی و انتقال آب امکان‌پذیر نیست اما علی سلاجقه رئیس

خشک شدن دریاچه ارومیه در نهایت به خشک شدن زمین‌های کشاورزی اطراف انجامید

سازمان حفاظت محیط زیست کشور اعلام کرد که تونل انتقال آب در مرحله‌ای است که برای جلوگیری از هدررفت هزینه‌های انجام گرفته، چاره‌ای جز تکمیل ندارد. کارشناسان آن روز یک هشدار دیگر هم دادند. کشاورزان مسیر اجازه نخواهند داد آب زاب از طریق تونل به دریاچه

ارومیه برسد و دوباره دست به کار نصب موتورپمپ در این مسیر خواهند شد. پیش‌بینی آنها خیلی زود بوقوع پیوست. فیلم‌ها و عکس‌های منتشر شده در فضای مجازی حکایت از حجم گسترده آب‌ریایی در اطراف کانال انتقال آب به زاب دارد! پروژه‌ای عظیم از انتقال آب به دریاچه ارومیه که طبق اطلاعات رسانه‌ها، بیش از ۳ هزار میلیارد تومان اعتبار برای احداث آن هزینه شده و اگر با حساب و کتاب امروز محاسبه شود ۱۲ هزار میلیارد تومان برای این پروژه اعتبار تخصیص داده شده است. طرحی که در آن آب از مخزن سد کانی سیب و تونل انتقال ۳۶ کیلومتری شده، پس از ورود به کانال ۱۱ کیلومتری و گذر از رودخانه گدار و طی ۲۸ کیلومتر مسیر رودخانه، وارد

پهنه آبی دریاچه ارومیه می‌شود. اما گویا کشاورزان و جامعه محلی با ناپدید گرفتن چنین پروژه عظیم و پرهزینه‌ای برای نجات جان دریاچه ارومیه، عزمشان را جزم کرده‌اند تا مسیر بخشی از ۳۰۰ میلیون متر مکعب آبی را که با هزینه‌های گزاف قرار است وارد دریاچه شود تغییر داده و به صورت غیرقانونی به سمت زمین‌های کشاورزی خود هدایت کنند. این درحالی است که خشک شدن دریاچه ارومیه در نهایت به خشک شدن زمین‌های کشاورزی اطراف دریاچه خواهد انجامید!

برخورد جدی با متخلفان
«سعید زیست» مدیر کل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی، در همین باره به «ایران» می‌گوید: اداره محیط زیست استان به شدت با هرگونه برداشت غیرمجاز در منطقه و کانال آب و

میسری که آب به دریاچه ارومیه می‌ریزد مقابله کرده و اجازه هیچ گونه برداشت آبی را به کشاورزان و جامعه محلی نخواهد داد. انتقال مسیر آب در اطراف کانال محسوب شده و مطابق مقررات و قوانین با متخلفان مقابله خواهد شد.

طبق گفته این مقام مسئول، کشت و کنترل در منطقه به صورت شبانه‌روزی در جریان بوده و همکاران با استقرار در پاسگاه محیط‌بانی و با کمک دوربین‌های مداربسته منطقه را به صورت ۲۴ ساعته پایش می‌کنند. در حال حاضر نیز هیچ موتور پمپی هم‌جوار کانال آب وجود نداشته و هیچ برداشت غیرمجازی از آب مشاهده نشده است. این اقدامات با همکاری سازمان آب منطقه‌ای استان، اداره محیط زیست، دستگاه محترم قضایی، نظارت عالیبه استاندار محترم استان و دبیر کارگروه ستاد احیای دریاچه ارومیه در حال انجام است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی از انتشار اطلاعات و برگزاری جلساتی با شوراها روستاهای اطراف کانال آب خبر داده و تأکید می‌کند کشاورزان باید همراهی کرده و قوانین و مقررات مرتبط با انتقال آب را رعایت کنند تا این اقدام عظیم زیست محیطی به نحو شایسته انجام شده و آب با کمترین تلفات به دریاچه ارومیه برسد.

دزدی شرم‌آور آب
«محمد درویش» فعال محیط زیست نسبت به رخداد فاجعه‌ای دیگر در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه هشدار داده و می‌گوید: بیشتر دریاچه انتقال غیرمجاز آب در سرشاخه‌های کر و سیوند در استان فارس هشدار داده و گفته بودم که چگونه موتور

دزدی یک هفته است که کشاورزان اجازه دریافت حقایق به تالاب بین‌المللی گاوخونی رانده و به رغم اینکه ما تا به امروز به شکلی استثنایی آب در زاینده‌رود جاری است اما گاوخونی را تشنه نگه داشته‌اند.

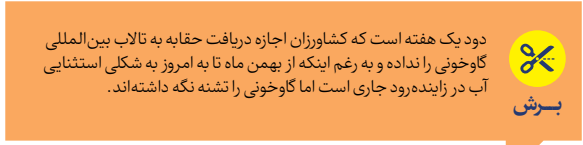
درد صورت گرفته که می‌توان گفت؛ با افزایش ۲۲ درصدی مواجه بوده‌ایم. طی همین بازه زمانی متأسفانه ۲۸ متوفی اعلام شده که خوشبختانه با توجه به هشدارهای متعدد و پیام‌های منعکس شده در بروشورهای گردشگری، بنرها و پیامک‌های رسانی نسبت به سال گذشته، با کاهش ۲۰ درصدی مواجه بوده‌ایم. دبیر ستاد خددمات سفر استان در پایان می‌گوید: براساس آمارهای دریافتی از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، مذهبی و توریستی استان تعداد ۱۹ میلیون و ۴۳۶ هزار و ۸ نفر بازدیدکننده داشته‌ایم. شهرهای شمالی استان خوزستان نیز که از بهمن ماه سال گذشته به استقبال رویش گل‌های بهاری و سرسبزی جنگل‌های کوهستانی در شهرهای مسجدسلیمان، اندیکا و هفتکل رفته بودند، پذیرای میهمانانی از سراسر کشور بودند که با تمهیداتی که در اختیار آنان گذاشته شده بود شرایط شادی این هموطنان مهیا شد.

حسن عالیپور، دادستان شهرستان لالی نیز با اعلام این مطلب که با کمک دستگاه‌های انتظامی و بسیج سپاه پاسداران، هلال احمر، امور عشایر، بهداشت و درمان، امنیت میهمانان نوروزی فراهم شده بود، گفت: ستاد استقبال از میهمانان نوروزی با در اختیار گذاشتن بیش از ۱۵ فضای آموزشی، سپاه‌چادرهای مشاوره‌ای و صنایع دستی زنان عشایری مانند قالی، گبه، گلیم، خرسک، البسه محلی بختیاری و سروانواع غذاهای محلی روزهای خوشی را در

بمپ‌ها حقایق بختگان، ششک و کجمان را در بالادست سدهای درودن، ملاصدرا و سیوند به بهانه ایجاد خانه باغ می‌ربایند.

این فعال محیط زیست پیش‌تر به سرنوشت طرح‌های انتقال آب از سرشاخه‌های دز به سمت زاینده رود - چشمه لنگان و خدنگستان - در منطقه فریدون شهر اصفهان نیز اشاره کرده بود؛ طرح‌هایی از انتقال بالادست سد زاینده‌رود منجر شده و در نتیجه آن چندین هزار هکتار بر وسعت اراضی کشاورزی افزوده شد. ماجرای مشابه که در مورد طرح کوهرنگ نیز رخ داد؛ آن زمان دولت میلیاردها تومان خرج انتقال آب از سرشاخه‌های کارون به زاینده رود کرده بود اما کشاورزان در منطقه سامان و نواحی افزایش میلیون‌ها مترمکعب از آب زاینده‌رود را برداشت کرده و برای توسعه باغ‌های بادام و هلو استفاده کردند. در پایین دست زاینده‌رود هم حدود یک هفته است که کشاورزان اجازه دریافت حقایق به تالاب بین‌المللی گاوخونی را ندهاده و به رغم اینکه از بهمن ماه تا به امروز به شکلی استثنایی آب در زاینده‌رود جاری است اما گاوخونی را تشنه نگه داشته‌اند. درست همان بلایی که سر جازموریان در کرمان، سیستان و بلوچستان، آلمانگ و آبی گل در گلستان آمد.

با این توصیفات آیا زمان آن فرا رسیده که مسئولان به دزدی بی‌شرمانه آب حساب تر شده و با این اقدام غیرقانونی مقابله جدی‌تری به عمل آورند؟ چرا با متخلفان برخورد جدی‌تری انجام نمی‌شود تا فردا روز با این آب دزدی، باغی مجلل ساخته نشده و طبق گفته محمد درویش، سلیه‌های جدید به دزدی شرم‌آور آب از طبیعت افزوده نشود.

درد یک هفته است که کشاورزان اجازه دریافت حقایق به تالاب بین‌المللی گاوخونی رانده و به رغم اینکه ما تا به امروز به شکلی استثنایی آب در زاینده‌رود جاری است اما گاوخونی را تشنه نگه داشته‌اند.

حال خوش گردشگری در استان جنوبی

استقبال خوزستانی‌ها از ۵ میلیون مهمان نوروزی

دبیر ستاد خددمات سفر استان در پایان می‌گوید: براساس آمارهای دریافتی از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، مذهبی و توریستی استان تعداد ۱۹ میلیون و ۴۳۶ هزار و ۸ نفر بازدیدکننده داشته‌ایم. شهرهای شمالی استان خوزستان نیز که از بهمن ماه سال گذشته به استقبال رویش گل‌های بهاری و سرسبزی جنگل‌های کوهستانی در شهرهای مسجدسلیمان، اندیکا و هفتکل رفته بودند، پذیرای میهمانانی از سراسر کشور بودند که با تمهیداتی که در اختیار آنان گذاشته شده بود شرایط شادی این هموطنان مهیا شد.

حسن عالیپور، دادستان شهرستان لالی نیز با اعلام این مطلب که با کمک دستگاه‌های انتظامی و بسیج سپاه پاسداران، هلال احمر، امور عشایر، بهداشت و درمان، امنیت میهمانان نوروزی فراهم شده بود، گفت: ستاد استقبال از میهمانان نوروزی با در اختیار گذاشتن بیش از ۱۵ فضای آموزشی، سپاه‌چادرهای مشاوره‌ای و صنایع دستی زنان عشایری مانند قالی، گبه، گلیم، خرسک، البسه محلی بختیاری و سروانواع غذاهای محلی روزهای خوشی را در

به لحاظ خنک بودن هوا، سرسبزی دشت‌ها و نواحی کوهستانی و بارش برف در شمال شرقی خوزستان، مورد استقبال بسیاری از میهمانان نوروزی قرار گرفت.

محمدحسین ارسطوزاده به «ایران» می‌گوید: در همین بازه زمانی، با توجه به تعداد اقامت‌کننده‌ها، مجموعاً یک میلیون و ۷۹۵ هزار و ۴۱۱ نفر در اقامتگاه‌های رسمی، سه میلیون و ۷۵۷ هزار و ۷۰۶ نفر در اقامتگاه‌های غیررسمی و ۲۰۰ هزار و ۲۸۲ نفر در اقامتگاه‌های اضطراری اسکان داده شده‌اند. طبق این آمار ۶۵۱٫۳۱ درصد از اقامتگاه‌های غیررسمی و ۳۱٫۲۱ درصد از اقامتگاه‌های رسمی اشغال بوده است.

به گفته او، در حوزه حمل و نقل جاده‌ای تعداد ۵۰۸ هزار و ۸۹۲ نفر، در حوزه هوایی با توجه به ۶۲۲ پرواز داخلی و ۱۴ پرواز بین‌المللی، در مجموع ۶۹ هزار و ۵۴۷ نفر و همچنین با توجه به ۲۰۵ سفر ریلی انجام گرفته، ۲۱۲ هزار و ۷۰۴ نفر ورود و خروج به استان داشته‌اند.

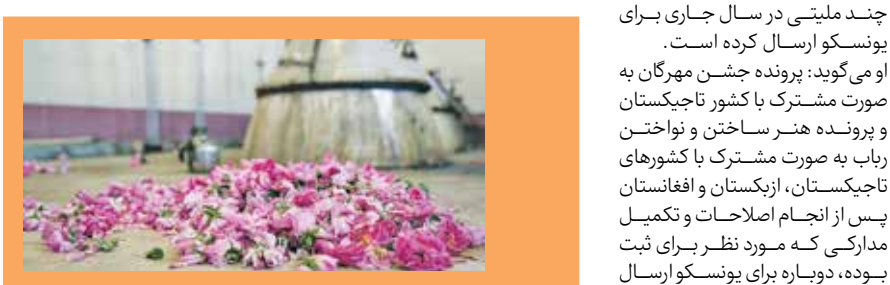
دبیر ستاد اجرایی ستاد خدمات سفر استان در ادامه می‌افزاید: در حوزه پلیس‌راه با توجه به گزارش‌های مقایسه‌ای نیمه اسفند تا ۱۳ فروردین سال قبل، ۱۹ میلیون و ۶۷ هزار و ۳۳۵

پرونده ثبت جهانی میراث ناملموس گلاب‌گیری سنتی ایران به یونسکو ارسال شد

بخت‌آزمایی دوباره مهرگان و رباب برای ثبت به نام چند کشور

داشته و گفته می‌شود این جشن در تاجیکستان مفضل‌تر از ایران برگزار می‌شود، هرچند این پرونده در سال ۱۴۰۰ اصلاح و یک بار دیگر به یونسکو فرستاده شده بود اما باز هم این پیشنهاد ریفر شد. پرونده «جشن مهرگان» که مشترک بین ایران و تاجیکستان تهیه شده، نخستین بار نبود که ریفر می‌شد؛ ایران پاییز سال ۱۳۹۹ در پانزدهمین نشست کمیته بین‌الدولی میراث فرهنگی ناملموس که به صورت مجازی برگزار شد، جشن مهرگان را مشترک با تاجیکستان برای ثبت به یونسکو معرفی کرده بود، اما در آن دوره هم ریفر شد. ایران در پرونده جشن مهرگان که در وب‌سایت یونسکو به اشتراک گذاشته شده، اشاره کرده است که گستره جغرافیایی این عنصر در مناطق روستایی شمال

پرونده جشن مهرگان به صورت مشترک با کشور تاجیکستان و پرونده هنر ساختن و نواختن رباب به صورت مشترک با کشورهای تاجیکستان، ازبکستان و افغانستان یکبار دیگر در سال ۱۴۰۲ مورد ارزیابی کارشناسان یونسکو برای ثبت جهانی میراث ناملموس مطرح شدند اما این پرونده شانس ثبت جهانی در سال ۱۴۰۱ را از دست دادند.

پرونده جشن مهرگان به صورت مشترک با کشورهای تاجیکستان، ازبکستان و افغانستان یکبار دیگر در سال ۱۴۰۲ مورد ارزیابی کارشناسان یونسکو برای ثبت جهانی میراث ناملموس مطرح شدند اما این پرونده شانس ثبت جهانی در سال ۱۴۰۱ را از دست دادند.

گزارش

زیست بوم

میراث

ایران تاکنون، ۲۱ میراث معنوی و ناملموس را در فهرست یونسکو ثبت جهانی کرده است

معاون میراث فرهنگی کشور از ارسال پرونده میراث فرهنگی ناملموس «تولید سنتی گلاب و سنت‌های اجتماعی و فرهنگی وابسته به آن» از سوی ایران برای ثبت در فهرست میراث جهانی ناملموس به یونسکو خبر داد. به گفته علی‌داریابی این پرونده همراه با دو پرونده چندملیتی جشن مهرگان و هنر ساختن و نواختن ساز رباب آرمراه ۱۴۰۲ در دستور کار کمیته میراث فرهنگی ناملموس یونسکو قرار خواهد گرفت. پرونده جشن مهرگان به صورت مشترک با کشور تاجیکستان و پرونده هنر ساختن و نواختن رباب به صورت مشترک با افغانستان یکبار دیگر در سال ۱۴۰۲ مورد ارزیابی کارشناسان یونسکو برای ثبت در فهرست جهانی میراث ناملموس یونسکو قرار می‌گیرد. این دو پرونده شانس ثبت جهانی در سال ۱۴۰۱ را از دست دادند.

ایران برای آرمراه اسمال (۱۴۰۲) نیز ثبت جهانی چهار پرونده میراث ناملموس زیارت رضوی، سنت افطاری، هنر تذهیب و جشن سده را در دستور کار کمیته میراث فرهنگی ناملموس یونسکو دارد. «علی‌داریابی» می‌گوید: سنت گلاب‌گیری در ایران با نام پیامبر گرامی اسلام، حضرت محمد(ص) مزین شده است و گل‌های محمدی همه ساله در اردیبهشت ماه چیده و بر اساس و شیوه سنتی گلاب‌گیری می‌شوند.

به گفته او گلاب‌گیری سنتی در بسیاری از استان‌های کشور به عنوان یک میراث ناملموس فرهنگی، زنده و جاری است و سنت‌های اجتماعی و فرهنگی ارزشمندی وابسته به این عنصر است.

مشهورترین گلاب‌گیری کشور به نام قصر کاشان در آذهان عمومی جای گرفته است و هر ساله تعداد زیادی از گردشگران کشور برای تماشا گلاب‌گیری به قصر

می‌روند اما گلاب‌گیری سنتی تنها به کاشان و قصر محدود نمی‌شود. گلاب‌گیری، سنت دیرینه بسیاری از شهرهای ایران است و مراسم سنتی گلاب‌گیری در برخی از شهرها در سال‌های اخیر در فهرست میراث ناملموس ملی قرار گرفته است. برای مثال آیین گلاب‌گیری لاله‌زار بردسیر کرمان ثبت ملی شده است و داراب قارص هم به دنبال ثبت ملی گلاب‌گیری سنتی در شهر خود است. مراسم گلاب‌گیری روستای گیلده شفت در گیلان هم در فهرست ملی کشور قرار دارد.

دو پرونده چندملیتی
به گفته داریابی علاوه بر پرونده گلاب‌گیری سنتی، ایران ۲ پرونده جشن مهرگان و هنر ساختن و نواختن ساز رباب را نیز به صورت مشترک با کشورهای تاجیکستان، ازبکستان و افغانستان پس از انجام اصلاحات و تکمیل مدارکی که مورد نظر برای ثبت بوده، دوباره برای یونسکو ارسال شده است.

این دو، سال گذشته در هفدهمین نشست کمیته بین‌الدولی میراث فرهنگی ناملموس مطرح شدند اما به ثبت جهانی نرسیدند. به گفته کارشناسان عدم ثبت جشن مهرگان به دلیل ابهام‌هایی است که وجود